

БОЛАЛАРДА БИЛАК СУЯГИНИНГ ТРАВМАТИК ЧИҚИШИДА ТИРСАК БЎҒИМИ ҲАРАКАТИНИ ҚАЙТА ТИКЛАШ

**Раджамухамедова С. А. Тиббий педагогика ва даволаш
факультети, 402-гуруҳ тиббий педагогика йўналиши**

Илмий раҳбар: ассистент Нарзиқулов У.К.

**ТошПТИ травматология, ортопедия, болалар травматологияси,
ортопедияси, нейрохирургия ва болалар нейрохирургияси кафедраси**

Мавзунинг долзарблиги. Таянч-ҳаракат тизими орасида тирсак бўғими ўзининг мураккаблиги билан алоҳида аҳамият касб этади. Тирсак бўғимида бир вақтнинг ўзида бир нечта ҳаракатлар амалга оширилади ва бу соҳадаги жароҳатлар тирсак бўғими функцияларини бир неча ойлаб бузилишига ва болаларни иш фаолиятини чекланишига олиб келади. Билак суягини травматик чиқиши тирсак бўғими соҳасидаги жароҳатлар орасида етакчи ўринлардан эгаллайди ва бу соҳадаги жароҳатларнинг 69 % ини ташкил этади.

Мақсад. Болаларда билак суягини травматик чиқиши даволаш натижаларини яхшилашга эришиш ва қисқа вақт ичида тирсак бўғими функциясини қайта тиклаш.

Материал ва услублар. ТошПМИ клиникасининг травматология ва ортопедия қабул бўлимида, билак суягини травматик чиқиши билан 5 ёшгача 2019-2022 йилларда даволаниб чиққан 58 бемор болаларнинг касаллик тарихлари таҳлил қилинди. Текшириш усуллари: клиник, рентгенологик, неврологик.

Натижалар. Бу жароҳатнинг келиб чиқишида асосан ота-онанинг ўрни аҳамиятлидир. Болани кийимини алмаштираётганда, қўлидан тортиб ҳаракатлантирганда юзага келади. Бизга мурожаат этган ва кузатувимиздаги 19 бемор рентген тасвирга туширилгач, билак суягини бошчаси жойига солиниб амбулатор кузатувга юборилган, бу беморлар I гуруҳга киритилди. 58 бемордан 14 беморга билак суяги бошчаси жойига солингач бармоқ асосларидан елкани юқори қисмигача орқа гипс лонгета қўйилиб амбулатор кузатувга чиқарилган ва бу беморлар II гуруҳга киритилди. 25 беморга билак суяги бошчаси жойига солингач, бармоқ асосларидан елкани юқори қисмигача орқа гипс лонгета қўйилиб амбулатор кузатувга чиқарилган ва бу беморларда гипс боғлам ечилгач II босқичли реабилитация ўтказилди ва бу беморлар III гуруҳга киритилди.

Кузатувимиздаги I гуруҳдаги беморлардан 7 таси билак суягини бошчасини одатий чиқиши, яъни қайта чиқиб кетиши билан мурожаат этишди. II гуруҳимиздаги беморлардан жароҳатдан сўнг гипс боғлам билан иммобилизация қилинишига қарамасдан 3 беморда одатий чиқиш кузатилди. III гуруҳимиздаги беморларда одатий чиқиш кузатилмади.

I, II гуруҳ беморларидан фарқли ҳолда III гуруҳ беморлар билак суягини бошчаси жойига солингач, 10 кунга орқа гипс боғлам билан иммобилизация ўтказдик ва гипс боғлам ечилгач тирсак бўғими соҳасига ЛФК, парафин аппликацияси, электрофорез калий йод билан ва массаж муолажаларини ўтказдик, бу муолажаларни 3 ой ўтгач қайта амалга оширдик.

Хулоса. Болаларда билак суяги бошчасини травматик чиқишида гипс боғлам билан иммобилизация ўтказиш ва реабилитация даврида II, III босқичли физиотерапевтик

муолажаларни амалга ошириш билан суяги бошчасини одатий чиқишларини бартараф этиб, уларни ногирон бўлиб қолишларини олдини олишга имкон яратади.

Адабиётлар рўйхати:

1. Золотова, Наталья Николаевна, and Ёркин Тулкунович Абасов. "Основные принципы лечения диафизарных переломов костей предплечья у детей (литературный обзор)." Молодой ученый 3 (2016): 265-267.
2. Золотова, Наталья Николаевна, and Абдухаким Бахадирович Сайдалиходжаев. "Сравнительный анализ лечения диафизарных переломов костей голени у детей (обзор литературы)." Молодой ученый 21 (2015): 274-277.